

Provtagningsanvisning U-Kannabinoid (screen)

Utförs på:
Kliniskt kemiska laboratoriet Växjö

1 Indikation

Misstanke om drogmissbruk, och uppföljning av cannabismissbruk..

2 Patientförberedelse

Det är mycket viktigt att provlämnarens identitet är helt säker och att provet är ordentligt märkt, så att det inte kan förväxlas eller manipuleras. Direkt övervakning av den som lämnar provet rekommenderas. Provlämnaren ska tvätta och skölja händerna noga före provtagningen. Kan provlämnaren inte lämna någon urin kan vederbörande få dricka högst 0,5 L vatten. Efter 1 timme brukar de flesta kunna lämna ett urinprov.

3 Provtagning och provhantering

Urinprov: Urinrör, vakuum (beige kork)
Förvaring: Rekommendationen är att urinprover förvaras vid 2-8 °C och analyseras inom 5 dagar efter uppsamling. Vid längre förvaring, frys vid - 20 °C.

4 Remiss

Cambio COSMIC / REMISS KEMI

5 Analysfrekvens

Akut/Dagligen

6 Referensintervall, beslutsgräns

Negativt (gränsvärde 20 µg/L)

7 Bedömning

Det är många faktorer som påverkar utsöndringen av cannabis i urin. Den aktiva substansen i alla cannabisprodukter, THC, lagras i kroppens fettvävnader och kan därifrån utsöndras tillbaka till blodet och vidare till urinen.

Analys av cannabismetaboliter riktar sig mot den dominerande metaboliten (THC-COOH). Detta är en farmakologiskt inaktiv metabolit. Positivt analysresultat innebär därför inte att patienten är påverkad av cannabis.

Det vanligaste är att de som använder cannabis oregelbundet kan lämna positiv urin i 2-7 dagar efter intag. Vid regelbunden, kronisk användning är den vanligaste tiden 2-14 dagar, men ända upp till 70 dagar förekommer. Omväxlande positiva och negativa svar kan erhållas i slutet av en eliminationsfas.

Det går inte att utifrån den cannabishalt som erhålls bedöma hur tungt missbruket har varit, hur länge det har pågått eller hur stora mängder som intagits. Den erhållna cannabisutsöndringen är endast ett individuellt mått på hur eliminationen fortgår.

Passiv rökning leder inte till positivt analysresultat.

Den analytiska sensitiviteten ligger på strax över 90 %. Svaret är preliminärt och måste verifieras med en masspektrometrisk metod. Positiva svar skickas vidare av Klinisk kemi till Skåne för verifiering.

7.1 Felkällor och variation

Felkällor i samband med provtagning utgör den största källan till felaktigt analys svar. Manipulation kan ske genom att urinprovet späds med vatten eller annan vätska. Alla prover analyseras därför även med avseende på U-Kreatinin. Vid manipulation genom stort vätskeintag ser man ofta U-Kreatinin < 2 mmol/L.

Tillsats av vissa ämnen till urinen kan ge falskt negativt resultat. Det gäller framför allt ämnen som påverkar de lipofila kannabinoiderna, tex rengöringsmedel. Det finns inga kända interfererande substanser som kan ge falskt positiva resultat.

Masspektroskopisk verifiering av cannabismetaboliter är mycket säker.

THC och dess derivat kan adsorbera på plast, därför ska provet komma i kontakt med plast i så liten utsträckning som möjligt.

8 Kommentarer

Narkotikascreening för arbetsplatstestning, körkortsärenden, vårdnadsärenden och andra fall där resultatet får juridiska konsekvenser för individen, sänds direkt av beställaren till konfirmerande laboratorium. Provtagning skall då ske enligt särskilda rutiner.

Provet kan skickas till:

Karolinska universitetssjukhuset

Klinisk farmakologi

Huddinge

141 86 Stockholm

Alternativt till:

Labmedicin, Klinisk kemi

Klinikgatan 19

221 85 Lund

9 Kod

NPU08957